

ANJUMAN | КОНФЕРЕНЦИЯ | CONFERENCES

O'ZBEKISTONDA ILMİY TADQIQOTLAR:

DAVRIY ANJUMANLAR

DAVRIYLIGI: 2018 | 2022

ZIGMUND FREYD
(1856-1939)

Mening dunyom befarqlik
ummonida suzib yuruvchi
kichik og'riq oroli!

2022

MAY

№40

CONFERENCES.UZ

Toshkent shahar, Amir
Temur ko'chasi, pr.1, 2-uy.

+998 97 420 88 81

+998 94 404 00 00

www.taqiqot.uz

www.conferences.uz

**ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ
ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ
АНЖУМАНЛАР:
16-ҚИСМ**

**НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ
УЗБЕКИСТАНА: СЕРИЯ
КОНФЕРЕНЦИЙ:
ЧАСТЬ-16**

**NATIONAL RESEARCHES OF
UZBEKISTAN: CONFERENCES
SERIES:
PART-16**

ТОШКЕНТ-2022

16. Ravshanov mustaqim tavakalovich ОПТИК TOLALI UZATISH TIZIMINING TEXNIK VOSITALARI	45
17. Savutova Ozoda Erkinovna, Matniyozova Lolajon Matkarimovna KOMPOZITSIYANING QONUN QOIDALARI, USULLARI RITMI VA MAVZULI KOMPOZITSIYANI MARKAZIY QISMINI TASVIRLASH	46
18. To‘xtayeva Oysanam Abdimo‘min qizi, Halimova Kamola Bahodirovna UMUMTA‘LIM MAKTABLARIDA TEXNOLOGIYA DARSLARINI TASHKIL ETISH JARAYONIDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH BO‘YICHA USLUBIY TAVSIYALAR.....	48
19. Yusupova Hakima Amonovna MATEMATIKANI O‘QITISHDA FAOLLASHTIRUVCHI METODLARDAN FOYDALANISH	50
20. Н.М.Мусаев, М.М.Муқимов ПАХТА ВА ЙИГИРИЛГАН ИПАК ИПИДАН ОЛИНГАН НАҚШЛИ ТРИКОТАЖ ТЎҚИМАЛАРИНИНГ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТЕХНОЛОГИЯСИ	52
21. Раббимбергана Дилфуза Отабек қизи, Тажибаева Шахло Одилбек қизи КАШТАЧИЛИК ТИКИШ ТЕХНОЛОГИЯСИ.....	54
22. Абдуллаев Алишер Илхомович, Элов Жамшид Бекмуродович, Раҳимов Меҳриддин Фазлиддинович, Шукуров Ҳожакбар Баходир ўғли ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИНИНГ КОМПЬЮТЕР ТАРМОҒИ ОҚИМЛАРИНИ БАҲОЛАШ ВА МУВОЗАНАТЛАШ ДАСТУРИ	56
23. Мухаммадиев Мурадилла Мухаммадиевич, Амиров Шахбоз Темур ўғли ОПРЕДЕЛЕНИЕ КЭФФИЦИЕНТА ПОЛЕЗНОГО ДЕЙСТВИЯ ЦЕНТРОБЕЖНОГО НАСОСА В ТУРБИННОМ РЕЖИМЕ	59

ОПТИК ТОЛАЛИ UZATISH TIZIMINING TEXNIK VOSITALARI

Ravshanov mustaqim tavakalovich

Buxoro davlat universiteti
Fizika kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada hozirgi kunda aloqa tizimlari, telekamunikatsiya tizimlari uchun muhim bo'lgan optik tolalali uzatish tizimlarining tarkibiga qarab texnik vositalari keltirib o'tilgan.

Kalit so'zlar: optik tola, uzatish trakti, optik uzatkich, bog'lovchi uskuna, optik kabel, optik retranslyator, optik qabul qilgich

1. Uzatish traktining kanal hosil qiluvchi uskunasi: u standart kenglikka ega o'tkazish polosali yoki uzatish tezligiga ega ma'lum sondagi namunaviy kanallar yoki namunaviy guruhli traktlarni shakllantirishni ta'minlaydi;

2. Traktning bog'lovchi uskunasi: u kanal hosil qiluvchi uskunasi chiqishidagi ko'p kanalli signalning parametrlarini optik uzatkichning parametrlari bilan bog'laydi;

3. Optik uzatkich: u elektr signalni to'liq uzunligi optik tolaning biron-bir shaffoflik darchasi bilan birda bo'lgan optik signalga o'zgartiradi; Optik uzatkich tarkibiga quyidagilar optik nurlanish manbai bir yoki bir nechta parametrlari bog'lovchi uskunasidan kelayotgan ko'p kanalli elektr signal bilan modullanadigan optik eltuvchi manbaini va optik nurlanishni iloji boricha kam yo'qotib optik tolali kabelga kiritish uchun zarur bo'lgan moslashtiruvchi qurilma kiradi; odatda, optik nurlanish manbai va moslashtiruvchi qurilma uzatuvchi optik modul deb ataluvchi yagona blokni hosil qiladi;

4. Optik kabel: uning tolasini optik nurlanish tarqaladigan muhit bo'lib xizmat qiladi;

5. Optik retranslyator: u signal optik tola orqali o'tayotganda uning so'nishini kompensatsiyalashni va turli xil buzilishlarni korreksiyalash (to'g'rilash) ni ta'minlaydi. Optik filtrlar xizmat qiluvchi yoki xizmat qilmaydigan xillarga bo'linishi mumkin va ular retranslyatsiya tarmoqlari deb ataluvchi ma'lum masofani oralatib o'rnatiladi. Optik retranslyatorlarda optik kvant kuchaytirgichlar yordamida optik signalni o'zgartirish orqali hosil qilingan elektr signalga ham va to'g'rilangan elektr signalni navbatdagi o'zgartirish orqali hosil qilingan optik signalga ham ishlov berish (kuchaytirish, korreksiyalash, regeneratsiyalash va shu kabi) lar bajarilishi mumkin;

6. Optik qabul qilgich: u optik nurlanishni qabul qilish va uni elektr signalga o'zgartirishni ta'minlaydi. Optik qabul qilgich tarkibiga optik nurlanishni iloji boricha kam yo'qotib optik toladan chiqarish uchun zarur bo'lgan moslashtiruvchi qurilma va optik nurlanishning qabul qilgichi kiradi. Optik nurlanishning moslashtiruvchi qurilmasi bilan qabul qilgichi majmui qabul qiluvchi optik modulni ifodalaydi;

7. Qabul qilish traktining bog'lovchi uskunasi: u qabul qiluvchi optik modulning chiqishidagi signalni tegishli kanal hosil qiluvchi uskunasining ko'p kanalli signaliga o'zgartiradi;

8. Qabul qilish traktining kanal hosil qiluvchi uskunasi: u ko'p kanalli signalni ayrim namunaviy kanallar va traktlarning signaliga teskari o'zgartirishni amalga oshiradi.

Adabiyotlar ro'yxati

1. M.T.Ravshanov Optik signallarni optik tolalarda uzatishda kuchaytirgichlardan foydalanish istiqbollari. // Zamonaviy kimyoning dolzarb muammolari ilmiy-amaliy anjuman (2020) 455-457 b.

2. Ravshanov M.T. Ravshanov N. Optik aloqaning qo'llanish sohalari // Tafakkur va talqin ilmiy-amaliy anjuman (2021) №9. 138-141 b.

3. Р.И.Исаев, Р.К.Агаметов, Р.Н.Раджапова. Телекоммуникация узатиш тизимлари. // «Fan va texnologiya» нашриёти, Тошкент-2011.